

LÄNSSTYRELSEN I
NORRBOTTENS LÄN

Miljöprövnings-
delegationen

BESLUT

2005-05-17

BILAGA C
1 (15)

551-1535-04
25 80 21
Aktbilaga 13

Luleå kommun
Tekniska nämnden
971 85 LULEÅ

Tillstånd enligt miljöbalken att bygga till och driva avloppsanläggning i Råneå, Luleå kommun

SNI kod 90.001-1

BESLUT

Tillstånd

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation lämnar Tekniska nämnden, Luleå kommun, org. nr 212000-2742, nedan kallat kommunen, tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att bygga till och driva avloppsanläggning som är dimensionerad för 3 800 personekvivalenter i Råneå. Tillståndet omfattar avloppsreningsverk på fastigheten Rånbyn 61:41 och tillhörande ledningsnät.

Villkor för verksamheten

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska bolaget utforma anläggningen och bedriva verksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med vad som bolaget angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

Utsläpp till luft

2. Kommunen ska se till att åtgärder vidtas för att eliminera olägenheter av lukt som kan uppstå i omgivningen till följd av verksamheten.

Utsläpp till vatten

3. Kommunen ska se till att avloppsreningsverket är förberett för desinfektion av utgående avloppsvatten. Desinfektion ska företas i den omfattning som miljönämnden beslutar.
4. Fosforhalten i utgående avloppsvatten ska som gränsvärde understiga 0,5 mg totalfosfor per liter, beräknat som medelvärde för kalenderår samt som riktvärde understiga 0,5 mg totalfosfor per liter, beräknat som medelvärde per kalenderkvartal. Gränsvärdet gäller från och med den 1 januari 2007.
5. Reduktionen av syreförbrukande ämnen, mätt som BOD₇, i inkommande avloppsvatten ska som gränsvärde uppgå till minst 70 % innan utsläpp sker till recipient. Gränsvärdet gäller från och med den 1 januari 2006.

6. Reduktionen av syreförbrukande ämnen, mätt som COD_{Cr}, i inkommande avloppsvatten ska som riktvärde uppgå till minst 75 % innan utsläpp sker till recipient. Kommunen ska utreda om parametern COD_{Cr} kan bestämmas med hjälp av en alternativ analysmetod. Utredningen ska inlämnas till tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2007. Tillsynsmyndigheten kan därefter fastställa om COD_{Cr} ska bestämmas med alternativ metod.
7. Kommunen ska mäta och registrera brädd- och nödutsläpp av obehandlat eller otillräckligt behandlat avloppsvatten vid avloppsanläggningen.
8. Tillsynsmyndigheten får vid ombyggnads- eller underhållsarbeten som medför att reningsanläggningen helt eller delvis måste tas ur drift, medge att utsläppsvillkor tillfälligtvis får överskridas. Tillsynsmyndigheten får föreskriva att nödvändiga åtgärder ska vidtas för att begränsa föroreningsutsläppen.
9. Avloppsledningsnätet ska fortlöpande ses över av kommunen och underhållas i syfte att så långt som möjligt begränsa tillflödet till reningsanläggningen av grund- och dräneringsvatten samt förhindra utsläpp av obehandlat eller otillräckligt behandlat bräddvatten.
10. Endast behandlingsbart industriellt avloppsvatten får tillföras reningsanläggningen i sådan mängd eller av sådan beskaffenhet att anläggningens funktion inte nedsätts eller att särskilda olägenheter uppkommer för omgivningen eller i recipienten.

Kemikaliehantering och farligt avfall

11. Kemikalier och farligt avfall skall förvaras på tätt invallat underlag. Invallningen ska dimensioneras så att den rymmer största behållaren och 10 procent av övrig lagrad volym. Utrymmet ska vara låsbart.
12. Val och byte av fällningskemikalie ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Buller

13. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får som riktvärde vid bostadshus inte överstiga

50 dB(A)	vardagar utom lördagar	kl. 07.00-18.00
45 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00
45 dB(A)	kvällstid	kl. 18.00-22.00
40 dB(A)	natttid	kl. 22.00-07.00

Den momentana ljudnivån på grund av verksamheten får natttid vid bostadshus som riktvärde inte överstiga 55 dB(A) och hörbara impuls ljud och hörbara toner skall hållas på sådan nivå att de inte är störande.

Övrigt

14. Vid driftstörningar i avloppsanläggningen ska kommunen vidta lämpliga åtgärder för att motverka att förorening av vatten eller andra olägenheter för omgivningen uppkommer. Tillsynsmyndigheten ska vid sådana tillfällen underrättas snarast möjligt.

Gränsvärden får inte överskridas.

Riktvärde: Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids mer än tillfälligt, ska föranleda åtgärder som behövs för att hindra att överskridandet upprepas.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Länsstyrelsen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Tidpunkt när beslutet börjar gälla

Länsstyrelsen förordnar att tillståndet får tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft.

Igångsättningstid

Eftersom verksamheten pågår fastställer inte länsstyrelsen någon viss tid inom vilket den med detta tillstånd avsedda verksamheten ska ha satts igång. Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten när anläggningen slutbesiktats.

Återkallelse av tidigare beslut

Länsstyrelsen upphäver tidigare beslut daterade 27 juli 1987 (dnr 2312-11909-86), 5 december 1991 (dnr 246-17323-91) samt 26 maj 2003 (dnr 551-23596-02).

Delgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning.

UPPLYSNINGAR

Avgift

Enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska bolaget betala en årlig avgift som länsstyrelsen senare kommer att besluta om. Avgiften kommer att årligen debiteras bolaget med början året efter detta beslut meddelats. Därutöver kan även kommunens nämnd för miljöskyddsfrågor påföra bolaget en tillsynsavgift.

Tillsyn

Den myndighet som har tillsyn enligt förordningen (1998:90) om tillsyn enligt miljöbalken kommer att kontrollera att bolaget följer detta beslut. För närvarande är miljönämnden i Luleå kommun tillsynsmyndighet.

Egenkontroll

Länsstyrelsen erinrar om att kommunen enligt 26 kap. 19 § miljöbalken samt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarers egenkontroll är skyldigt att fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön samt i övrigt iakttä vad som sägs i bestämmelserna för egenkontrollen. Kommunen ska lämna förslag till kontrollprogram om tillsynsmyndigheten begär detta. I kontrollprogrammet ska bolaget därvid ange bland annat vilka mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder som bolaget anser är lämpliga att använda för att kontrollera att de av länsstyrelsen i detta beslut föreskrivna villkor följs. Naturvårdsverkets föreskrifter (1990:14) om kontroll av utsläpp till vatten- och markrecipient från anläggningar för behandling av avloppsvatten från tätbebyggelse innehåller bestämmelser hur utsläppskontrollen ska gå till.

Miljörapport

Varje år före utgången av mars månad ska bolaget lämna en miljörapport avseende föregående kalenderår till tillsynsmyndigheten enligt 26 kap 20 § miljöbalken. En kopia av miljörapporten ska även skickas till länsstyrelsen.

Övrigt

Länsstyrelsen påminner om att detta tillstånd inte befriar bolaget från skyldigheten att rätta sig efter vad som föreskrivs i andra bestämmelser.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Kommunens ansökan och yrkanden

Luleå kommun ansöker om tillstånd enligt miljöbalken för avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för mer än 2000 personekvivalenter, SNI kod 90.001-1 enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Kommunen föreslår att följande villkor ska gälla för verksamheten:

- Utgående avloppsvatten skall som riktvärde understiga 0,5 mg totalfosfor per liter, beräknat som medelvärde för kalenderår.
- Utgående avloppsvatten skall som riktvärde överstiga 70 % reduktion avseende BOD₇, beräknat riktvärde för kalenderår.
- Ovanstående riktvärden skall börja att gälla 24 månader efter det att ombyggnationerna har godkänts i och med att slutbesiktning har genomförts. Fram till dess gäller utsläppsvillkor enligt länsstyrelsens beslut 2003-05-26.
- Tillsynsmyndigheten får vid ombyggnads- eller underhållsarbeten som medför att reningsanläggningen helt eller delvis måste tas ur drift, medge att utsläppsvillkor

tillfälligtvis får överskridas. Dessa nödutsläpp bör styras mot lämpliga tider på året, nödutsläpp sommartid skall om möjligt undvikas.

- Den ekvivalenta ljudnivån får utomhus vid bostäder, som riktvärde ej överstiga naturvårdsverkets riktvärden för externt industribuller.
- Kemikalier skall förvaras så att spridning till omgivningen inte kan ske. Förvaring bör ske på täta underlag under tak och så att obehöriga inte har tillträde.

Kommunen hemställer om verkställighetsförordnande med motiveringen att byggnationen är nödvändig för att klara kravet på sekundär rening och att arbetet skall kunna fortskrida trots en eventuell överklagan.

Kommunens beskrivning av verksamheten och dess lokalisering

Råneå avloppsreningsverk byggdes på 1970-talet och byggdes om under 80-talet. Avloppsreningsverket är ett mekaniskt kemiskt fällningsverk med kalk som fällningskemikalie. Verket är dimensionerat för 3 800 personer och ett vattenflöde av 1 710 m³ vatten per dygn. Inkommande avloppsvatten renas mekaniskt i ett rengaller och leds därefter till en försedimenteringsbassäng. Därefter renas vattnet kemiskt genom tillsats av fällningskemikalie (kalk) med efterföljande flockning och sedimentering. För att klara kommande krav på sekundär rening kommer reningsverket att byggas om senast under 2005 varvid reningsverket även förses med ett biologiskt reningssteg. Innan utsläpp pumpas vattnet till en poleringsdamm, med förtjockare, polymertillsats och centrifug.

Vid bräddning passerar avloppsvattnet ett rengaller före utsläpp. Driftövervakningen är datoriserad. Larm utlöses när fel uppstår i processen.

Anläggningen har en separat tillbyggnad för slamavvattning och mottagning av externslam. Slam från sedimenteringsstegen och externslam från enskilda avlopp och små reningsverk leds till en slamavvattningsanläggning. Avvattning sker med centrifug och polymerdosering, varefter det avvattnade slammet transportskruvas till containrar/växelflak och rejektvattnet återförs till processen. Slammet läggs även upp på betongplatta intill avloppsreningsverket i väntan på borttransport.

I samband med ombyggnationerna kommer delar av verket att renoveras och val av fällningskemikalie kommer att ses över. Ombyggnationerna finns med i investeringsplanen för 2003-2005. Planen är antagen av tekniska nämnden med en budget på 5 miljoner kronor. Projektering kommer att ske under 2004.

På ledningsnätet till Råneå avloppsreningsverk finns fyra pumpstationer. Avloppsledningsnätet är till stor del av typen separat system, d. v. s. Dagvatten är normalt separerat från spillvattnet.

Råneå avloppsreningsverk är beläget på fastigheten Rånbyn 61:41. Området där reningsverket är lokaliserat är inte detaljplanlagt. Närmaste bostäder ligger ca 300 meter norr om reningsverket. Ett ridhus ligger ca 80 meter från reningsverket. Utgående avloppsvatten från reningsverket leds ut i Råne älv. Inga klagomål på verksamheten förekommer. Kommunen bedömer att nuvarande placering av avloppsreningsverket är den miljömässigt bästa lösningen.

Kommunens beskrivning av verksamhetens inverkan på miljön

De miljöaspekter som föreligger är utsläpp till vatten, luft och mark samt slam, buller, transporter, avfall, kemikalier och driftstörningar/haverier.

Utsläpp till vatten

Utsläpp till vatten sker kontinuerligt efter rening vid avloppsreningsverket. Kommunen bedömer att utsläppet från avloppsreningsverket efter rening inte har någon påverkan på vattenkvaliteten i älven. Den ombyggnation som föranleder tillståndsansökan kommer att medföra en minskad påverkan på älven eftersom utsläppen av organiskt material minskar när ombyggnationen är utförd och biologisk rening av avloppsvattnet sker. Utbyggnaden av avloppsreningsverket bedöms inte påverka fisk- eller kräfttillgången i älven.

Utsläpp till luft

Avloppsreningsverk kan ge upphov till luktolägenheter i omgivningen. Lukten kommer främst från gaser som bildas genom biologisk aktivitet i ledningsnät och avloppsreningsverk. Från slamhanteringen sker utsläpp av ammoniak. Närmaste bostadshus ligger ca 300 meter från avloppsreningsverket. En liten risk finns för lukt från avloppsreningsverket och slamlager. Luft från ventilationssystemet renas i biofilter innan den släpps ut. Inga klagomål på lukt har framförts.

Utsläpp till mark

Vid läckage från avloppsledningar kan mark och grundvatten påverkas, vilket i sin tur kan medföra påverkan på vattentäkter och ytvatten. Marken kan också påverkas bland annat av spill vid transporter och hantering av slam och kemikalier.

Buller

Buller i omgivningen kan orsakas av bl. a. fläktar, pumpar, kompressorer, och slamcentrifuger. Lastning och lossning samt transport av kemikalier och slam kan också orsaka buller.

Hushållningen med växtnäringsämnen

I reningsverket uppkommer slam vid reningsprocessen. Hanteringen av slam påverkar miljön både vid reningsverket och vid den fortsatta hanteringen av slammet. Kommunen arbetar aktivt med att hitta lösningar för att återföra slammet till jordbruket eller hitta annan lösning där slammet kan återanvändas och näringsämnena kan tas tillvara. Under 2002 har huvuddelen av slammet gått till jordbruket. Slammängderna beräknas minska i framtiden vid byte av fällningskemikalie.

Energiförbrukning

Energiförbrukningen vid avloppsreningsverket är 270-290 MWh per år. Genom tillkommande biosteg kommer behovet att öka med 100 MWh per år. Uppvärmning av avloppsreningsverket sker för närvarande med direktverkande el. Alternativ uppvärm-

ning med fjärrvärme baserad på flis, pellets och olja är inte möjlig då fjärrvärmenätet inom överskådlig framtid inte kommer att kunna utvidgas till området där avloppsreningsverket ligger. Möjlighet finns att reducera elvärmeförbrukningen med mer än 50 procent genom värmepumpar som utvinner värme ur avloppsvattnet och ventilationsluften.

Övrig miljöpåverkan av verksamheten d. v. s., transporter, risk för driftstörningar och användning av kemikalier och hantering av avfall bedöms inte öka med en ombyggnation.

Kommunens beskrivning av hur hänsynsreglerna iakttas

Kommunen anser sig uppfylla kunskapskravet genom att tekniska förvaltningens personal har genomgått miljöutbildning och att kommunen har mångårig erfarenhet av och kunskap om drift av avloppsanläggningar och de miljöaspekter som föreligger. Driftpersonalen kännetecknas av stort engagemang och lång anställningstid. Kunskaper erhålls även genom den anläggningskontroll som utförs vid Uddebo avloppsreningsverks ackrediterade laboratorium.

Försiktighetsprincipen uppfylls genom att följa det meddelade tillståndet och andra lagar. Genom egenkontroll har kommunen identifierat vilka lagar och andra krav som gäller för verksamheten och vilka åtgärder som krävs för att minimera miljöpåverkan. Genom att följa de dokumenterade rutinerna i egenkontrollen vidtas de skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått som behövs. I samband med byggande av avloppsreningsverket vidtogs skyddsåtgärder och valdes bästa möjliga teknik som skäligen kunde krävas för att förebygga eller hindra att verksamheten medför skada eller olägenhet. Vid utbyggnad av biologiskt reningssteg används av bästa möjliga teknik vid såväl konstruktion, utformning och byggnation.

Avloppsreningsverket är lokaliserat ca 300 meter från närmaste bostadshus. Kommunen bedömer att det är den bästa lokaliseringen. Inga klagomål förekommer på verksamheten.

Kommunen arbetar aktivt med att finna lösningar för att återföra slammet till jordbruket i närområdet eller hitta en annan lösning där slammet kan återanvändas och näringsämnen kan tas tillvara. Om slammet kan tas om hand av det lokala jordbruket innebär det minskad användning av handelsgödsel, minskade transporter och innebär att näringsämnen i slammet återanvänds.

Kommunen redovisar att man kommer att följa produktvalsprincipen vid val av ny fällningskemikalie som med bibehållen eller förbättrad funktion innebär minst skador på människors hälsa eller miljön.

Kommunen kommer att följa de allmänna hänsynsreglerna i allt de gör eller planerar att göra under förutsättning att det inte kan anses vara orimligt att uppfylla reglerna med hänsyn till nytta av och kostnaden för åtgärderna.

Ärendets handläggning

Kommunen har haft tidigt samråd med länsstyrelsen och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Länsstyrelsen har den 3 juni 2003 beslutat att den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen har kungjort ansökan i Norrländska Socialdemokraten den 7 december 2004 och Norrbottens Kuriren den 6 december 2004.

Yttranden har inkommit från miljönämnden i Luleå. Miljönämnden tillstyrker ansökan och ger egna förslag på villkor och ändrade villkor jämfört med tekniska nämndens förslag.

- Utgående avloppsvatten ska som gränsvärde understiga 0,5 mg totalfosfor per liter, beräknat som medelvärde för kalenderår samt som riktvärde understiga 0,5 mg totalfosfor per liter, beräknat som medelvärde per kalenderkvartal
- Utgående avloppsvatten ska som gränsvärde överstiga 70 % reduktion avseende BOD, beräknat som medelvärde för kalenderår samt som riktvärde överstiga 70 % reduktion avseende BOD beräknat som medelvärde per kalenderkvartal
- Ovanstående rikt- och gränsvärden ska börja gälla 24 månader efter det att ombyggnationerna har godkänts i och med att slutbesiktning har genomförts, dock senast 2007-12-31. Fram till dess gäller ovanstående utsläppsvillkor, d.v.s. 0,5 mg totalfosfor per liter samt minst 70 % reduktion av BOD₇ där riktvärden ersätts med gränsvärden.
- Val och byte av fällningskemikalie ska godkännas av tillsynsmyndigheten
- Tillsynsmyndigheten får vid ombyggnads- eller underhållsarbeten som medför att anläggningen helt eller delvis måste tas ur drift, medge att utsläppsvillkor tillfälligt får överskridas. Dessa nödutsläpp bör styras till lämpliga tider på året, nödutsläpp sommartid ska om möjligt undvikas.
- Den ekvivalenta ljudnivån får utomhus vid bostäder, som riktvärde ej överstiga naturvårdsverkets riktvärden för externbuller
- Kemikalier och farligt avfall ska förvaras så att spridning till omgivningen inte kan ske. Förvaring bör ske på täta, invallade underlag under tak så att obehöriga inte har tillträde. Invallningen ska rymma den största behållarens volym samt 10 % av övrigt lagrad volym. Kommunen ska fortlöpande se över och underhålla avloppsledningsnätet i syfte att begränsa tillflödet av ovidkommande vatten till reningsanläggningen.

Kommunen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på miljönämndens yttrande.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Den verksamhet som ansökan avser är tillståndspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och 5 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt bilagan till denna förordning. Verksamheten har SNI-kod 90.001-1.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen genom sin ansökan begär en omprövning av gällande tillstånd att släppa ut behandlat avloppsvatten till Råneälven med anledning av att avloppsreningsverket ska kompletteras med ett nytt biologiskt reningssteg.

Verksamhetens miljöpåverkan

Länsstyrelsen har tagit del av miljökonsekvensbeskrivningen för avloppsreningsverket. Länsstyrelsen konstaterar att den största miljöpåverkan av verksamheten består av utsläpp av behandlat avloppsvatten i recipienten Råne älv. Punktutsläpp vid bräddpunkter och diffust utsläpp genom läckage i avloppsledningsnät av obehandlat eller endast delvis behandlat avloppsvatten samt avfall innebär också en viss miljöpåverkan.

Länsstyrelsen konstaterar också att verksamheten vid avloppsreningsverket kan ge störningar för boende i omgivningen i form av buller, utsläpp av illaluktande luft och transporter till och från anläggningen.

Länsstyrelsen begränsar tillståndets omfattning till 3 800 pe eftersom anläggningen enligt ansökan är dimensionerad för denna belastning och att kommunen anger att denna inte kommer att förändras efter ombyggnationen. En övre gräns är motiverad eftersom utsläppsvärden är angivna i form av haltvillkor och procentuell reduktion. Utan övre gräns kan tillståndet ge utrymme till större utsläppsmängder än vad som prövats i ärendet.

Beskrivning av platsen

Verksamheten bedrivs inom det verksamhetsområde som kommunen beslutat ska gälla för vatten- och avloppsförsörjning i Råneå. Avloppsledningsnätet omfattar i princip hela Råneå tätort. Avloppsreningsverket är lokaliserat i verksamhetsområdets sydöstra del på fastigheten Rånbyn 61:41. Området där avloppsreningsverket ligger är inte detaljplanlagt. Närmaste bostadshus ligger ca 300 meter från avloppsreningsverket och ett ridstall ligger ca 80 meter från verket. Recipienten Råne älv tillhör de oreglerade älvarna i Sverige och är landets största skogsälv, ca 210 km lång och med en medelvattenföring på ca 42 m³ per sekund. Råne älv och Rånefjärden är upptagna som Natura 2000-områden.

Hänsynsreglerna

Av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken är det främst försiktighetsprincipen hushållnings- och kretsloppsprincipen samt produktvalsprincipen som i första hand kommer i fråga i detta ärende. Trots att kommunen redovisar att de utsläppta mängderna av närsalter kan verka försumbara i jämförelse med de mängder som följer med ut i Råne älv finns det en risk att det i avloppsvattnet finns andra former av föroreningar som är svårnedbrytbara eller bioackumulerbara och kan lagras upp och orsaka skador trots att utsläppet av dem synes vara försumbara. Principen om bästa möjliga teknik är också viktig eftersom summan av alla enskilda avloppsvattenutsläpp kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Hushållnings- och kretsloppsprinciperna är viktiga för att inte miljönyttan med att rena avloppsvattnet ska försämras genom nyttjande av teknik som innebär resursslöseri av råvaror och energi och till linjära materialflöden utan recirkulation av naturresurser. Produktvalsprincipen är viktig i detta ärende främst vid valet av fällningskemikalie.

Länsstyrelsens bedömning hur hänsynsreglerna iakttas

Kunskapskravet

Kommunen har genom sin ansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning visat att man har den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning för att kunna bedöma och förstå, samt därigenom förebygga, hindra och motverka de skador och olägenheter som verksamheten kan orsaka på människors hälsa och miljön.

Försiktighetsprincipen

Redan risken att en viss åtgärd kan medföra störningar för människors hälsa eller miljön är tillräcklig för att skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått ska vidtas. Kommunen visar att man följer denna princip genom att bygga ut ett sekundärt reningssteg trots att miljönyttan inte bedöms vara så stor i miljökonsekvensbeskrivningen.

Kommunen har i ansökan och MKB med kompletteringar redovisat att det normalt är möjligt att driva biokemisk avloppsvattenrening så att högre reningseffekt än 70 % uppnås avseende BOD₇. Kommunen är dock osäker på situationen i dagsläget beträffande flödestoppar och låg temperatur. Kommunen redovisar att tidigare erfarenheter i vid drift av biologiskt reningssteg i Råneå under 70-80-talet är att tekniken inte fungerade bra. Som orsak anges höga flöden och låg vattentemperatur. Länsstyrelsen konstaterar att Naturvårdsverkets föreskrifter SNFS 1994:7 anger ett intervall, 70 - 90 %, beträffande minsta procentuella reduktion av BOD₇. Länsstyrelsen anser att det är rimligt att kommunen ska leva upp till Naturvårdsverkets föreskrifter.

Lokaliseringen

Enligt 2 kap 4 § miljöbalken ska för verksamheten väljas en plats som är lämplig bland annat med hänsyn till miljöbalkens mål och så att ändamålet med verksamheten kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Avloppsanläggningens ledningsnät kan inte lokaliseras på annan plats då det har till uppgift att hopsamla avloppsvatten från Råneå tätort. Avloppsreningsverket och pumpstationerna med sina bräddavlopp har varit i drift på platsen sedan lång tid tillbaka. Enligt uppgift förekommer det inte några klagomål på verksamheten. Enligt Boverkets allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete" bör ett skyddsavstånd på 300 meter finnas mellan ett avloppsreningsverk dimensionerat för mindre än 5 000 personekvivalenter och närmaste bostadshus. Då avloppsreningsverket ligger ca 300 meter från närmaste bostadshus och ett biofilter finns installerat på utgående ventilation från avloppsreningsverket kan skyddsavståndet till bostäder anses vara uppfyllt. Alternativa utformningar med flera små reningsverk på ledningsnätet kan innebära en totalt sett sämre lösning för människors hälsa och miljön.

Kommunen har bedömt att verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 7 kap 28a § miljöbalken eftersom verksamheten har påbörjats före den 1 juli 2001 och att ändringarna vid avloppsreningsverket medför att utsläppet av närsalter kommer att minska ytterligare. Länsstyrelsen finner inte några skäl att göra någon annan bedömning än kommunen i detta avseende.

Länsstyrelsen anser att verksamheten inte står i strid med några kommunala planer eller de bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden som finns i miljöbalkens 3:e och 4:e kapitel. Länsstyrelsen anser att lokaliseringen i godtagbar omfattning tillgodoser de mål som anges i 1 kap 1 § miljöbalken med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Länsstyrelsen anser därför att verksamheten uppfyller de krav som ställs i miljöbalken för en lämplig lokalisering.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna

Kommunen jobbar aktivt för att återföra slam till jordbruket och har hittills haft framgång i detta arbete då allt eller nästan allt slam levererats till jordbrukare. Kommunen beskriver även att man undersökt möjligheten att byta uppvärmningssystem från direktverkande el till fjärrvärme. Kommunen överväger nu att istället installera värmepumpar för att minska elanvändningen. Länsstyrelsen anser inte att ansökan strider mot hushållnings- och kretsloppsprinciperna.

Produktvalsprincipen

Kommunen planerar att byta fällningskemikalie vilket bland annat kommer att innebära minskade slammängder och därigenom minskat transportbehov.

Miljökvalitetsnormer

Tillstånd får enligt 16 kap 5 § miljöbalken inte meddelas för ny verksamhet som medverkar till att en miljökvalitetsnorm överträds. Länsstyrelsen konstaterar att verksamheten inte medverkar till att någon miljökvalitetsnorm överträds.

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

De verksamheter som provas i detta ärende kan förorsaka skador och olägenheter på människors hälsa och miljön genom buller, utsläpp av föroreningar i vatten, mark och luft, hanteringen av farligt avfall m. m. Länsstyrelsen anser att de villkor som föreskrivs i detta beslut utgör tillräckliga försiktighetsmått för att förebygga att verksamheten medför sådana skador eller olägenheter. Villkoren kan heller inte anses orimliga att uppfylla.

Mot denna bakgrund anser länsstyrelsen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna, målen i miljöbalken och med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Generellt gäller för avloppsreningsanläggningar att de är positiva för människors hälsa och miljön eftersom denna verksamhet har till uppgift att hopsamla och rena avloppsvatten innan utsläpp sker till recipient.

Länsstyrelsen anser därför att det finns förutsättningar för att ge tillstånd till verksamheten.

Motivering till villkoren

För att förebygga att verksamheten föranleder skador eller olägenheter för människors hälsa eller miljön anser länsstyrelsen att det är nödvändigt att med stöd av 16 kap 2 § miljöbalken föreskriva att tillståndet ska vara förenat med vissa villkor. Villkoren behövs av följande anledning.

1. Länsstyrelsen anser att bolaget skall bedriva verksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i ansökan. Mindre ändringar ska föregås av en anmälan till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten har då möjlighet att godkänna ändringen om den inte bedöms medföra en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön.
2. Problem med lukt kan uppstå från denna typ av anläggning. Länsstyrelsen anser det rimligt att åtgärder ska vidtas i sådana fall.
3. Länsstyrelsen anser att det måste finnas möjlighet till desinfektion om smittförande ämnen skulle finnas i avloppsvattnet. Kommunens nämnd för hälsoskyddsfrågor kan komma att kräva desinfektion av avloppsvattnet om en epidemi utbryter och avloppsanläggningen bör därför vara anpassad för detta.
4. Fosfor och kväve är näringsämnen som kan leda till övergödning av vattendrag. I Råne älv och Bottenviken är det fosfor som är den begränsande faktorn för övergödning och detta utsläpp bör därför begränsas. Fosfor bör även avskiljas för att kunna återföras till jordbruket eller recirkuleras på annat sätt. Nivån för gränsvärdet är satt utifrån vad som normalt ska klaras av vid denna typ av avloppsreningsverk.
5. Naturvårdsverket anger i föreskrifter (SNFS 1994:7) om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse vilka utsläppskrav som generellt ska gälla. Avloppsvatten från tätbebyggelse som uppsamlas i ledningsnät ska före utsläpp undergå sekundär rening eller motsvarande senast den 31 december 2005 i fråga om utsläpp i sötvatten eller flodmynningar, om utsläppen härrör från tätbebyggelse med mellan 2000 och 10 000 personekvivalenter, pe. I föreskriften anges att minsta procentuella reduktion i förhållande till inflödets belastning ska vara 70-90 % mätt som BOD₇ (gränsvärde). Länsstyrelsen anser att det är en skälig nivå på utsläppskraven för organisk material som ska uppnås vid avloppsreningsverket. Provtagning ska ske enligt bilaga 2 till ovan nämnda föreskrifter.
Det saknas möjlighet för länsstyrelsen att medge sådana undantag som kommunens och miljönämndens förslag till provotid innebär.
6. Enligt naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1994:7) ska detta riktvärde gälla. Det saknas möjlighet för länsstyrelsen att medge lägre krav än dessa. Länsstyrelsen anser det viktigt att undersöka om COD_{Cr} kan utbytas mot totalt organiskt kol (TOC), total syreförbrukning (TOD) eller annan analysmetod. Analysen av COD_{Cr} förbrukar kvicksilver, som är en tungmetall som belastar miljön. Denna möjlighet att byta ut analysen av COD_{Cr} anges också i naturvårdsverkets föreskrift SNFS 1994:7. Länsstyrelsen anser att tillsynsmyndigheten kan lämna godkännande om COD_{Cr} kan mä-

tas med annan metod. Provtagning ska ske enligt bilaga 2 till ovan nämnda föreskrifter.

7. Det är nödvändigt att mäta och registrera nöd- och bräddavlopp för att kunna bedöma avloppsanläggningens totala miljöbelastning. Hur detta ska ske framgår av naturvårdsverkets föreskrift SNFS 1990:14.
8. Länsstyrelsen anser att villkoret är berättigat för att möjliggöra vissa ombyggnads- och underhållsarbeten som kan bli vara nödvändiga. Länsstyrelsen anser också att tillsynsmyndigheten ska kunna föreskriva vissa motåtgärder för att begränsa utsläppen.
9. Länsstyrelsen anser att för att minska eller begränsa tillflödet av grund- och dräneringsvatten måste kommunen underhålla och kontrollera avloppsnetet. Grund- och dräneringsvatten har en utspädnings effekt som försämrar reningseffekten i avloppsreningsverket.
10. Då avloppsreningsverket är dimensionerat för att behandla hushållsspillvatten anser länsstyrelsen att kommunen måste se till att inte industriellt avloppsvatten tillförs avloppsreningsverket i sådan mängd att funktionen försämras och därmed reningseffekten.
11. Om farligt avfall och kemikalier läcker ut kan det förorena mark, vatten och luft. Dessutom kan farligt avfall och kemikalier som läcker ut skada växter och djur och även utgöra en hälsorisk för barn när det finns boende i närheten. För att inte obehöriga ska kunna komma i kontakt med det farliga avfallet anser länsstyrelsen att utrymmet ska vara låsbart.
12. Den fällningskemikalie som används kan påverka tillståndet i recipienten och slamkvaliteten. Därför anser länsstyrelsen att tillsynsmyndigheten ska godkänna valet av fällningskemikalie. Miljönämnden har föreslagit detta villkor och kommunen har inte haft några invändningar mot det.
13. Verksamheten ger upphov till buller som kan vara besvärande för dem som bor i närheten av verksamheten. För att tillförsäkra dem en god livsmiljö anser länsstyrelsen att det är motiverat att tillämpa Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller (Råd och riktlinjer 1978:5) för att begränsa bullernivåerna.
14. Länsstyrelsen anser det angeläget att tillsynsmyndigheten underrättas vid driftstörningar och haverier.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning är att identifiera och beskriva de effekter som en planerad verksamhet kan medföra på omgivningen och på hushållningen med naturresurser. Vidare ska beskrivningen möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljö.

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, hälsan och hushållningen med naturresurser. Länsstyrelsen anser därför att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tidpunkt när beslutet börjar gälla

Länsstyrelsen bedömer att den verksamhet som beslutet avser inte medför några påtagliga störningar för miljön eller närboende. Länsstyrelsen anser därför att de skäl bolaget anfört till stöd för sin begäran är sådana att bolaget, enligt 22 kap 28 § miljöbalken, får ta tillståndet i anspråk även om det inte vunnit laga kraft.

Igångsättningstid

Med hänsyn till att verksamheten pågår anser länsstyrelsen att det inte finns skäl att bestämma något datum för när bolaget ska ha tagit detta beslut i anspråk.

Återkallelse av tidigare beslut

Länsstyrelsen har den 27 juli 1987 meddelat tillstånd med stöd av miljöskyddslagen till fortsatt drift och utsläpp av behandlat avloppsvatten vid Råneå avloppsreningsverk. Beslut om ändrade utsläppsvillkor har därefter meddelats av länsstyrelsen den 5 december 1991 och den 26 maj 2003.

Det nu meddelade tillståndet ersätter de tidigare besluten. Länsstyrelsen anser därför att de ovan nämnda besluten kan återkallas med stöd av 24 kap 3 § 6 miljöbalken.

Delgivning av beslutet

Eftersom delgivning ska ske med en obestämmd krets personer anser länsstyrelsen att beslutet ska delges genom kungörelsedelgivning enligt 16 § delgivningslagen. Kungörelsen ska inom tio dagar från dagen för detta beslut införas i tidningarna Norrbottens Kuriren och Norrländska Socialdemokraten. Beslutet hålls tillgängligt på länsstyrelsen, sektor livsmiljö, Stationsgatan 5 i Luleå och hos kommunens nämnd för miljöskyddsfrågor. Delgivning anses ha skett på tionde dagen efter detta beslut.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Miljödomstolen i Umeå. I bilagan finns närmare upplysning om hur man gör.

DE SOM HAR DELTAGIT I BESLUTET

Beslut har fattats av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation, som består av chefsjurist Gustav Bjelle och miljösakkunnig Gunnar Nilsson.

Beredande tjänsteman i detta ärende har varit Christer Sundqvist. I beslutets utformning har även Niklas Kemi, naturvårdsenheten, deltagit.

Gustav Bjelle

Gunnar Nilsson

Christer Sundqvist

Bilaga:

Hur man överklagar

Kopia till:

Miljönämnden i Luleå kommun

Naturvårdsverket

Aktförvararen